U. B. BERGEN
Ms. 230b/3b

230.

Theater-Beretninger
og
Regnskabs-Extrakter.
1851–1856

Fr. D. Beyer.

U. B. BERGEN
Ms. 230b/3b

TEATERARKIVET
UNIVERSITETET I BERGEN

# Udsigt

over det Norske Theaters Virksomhed og Statens i Saisonen $18\frac{51}{52}$, nemlig i 6 Maaneder, fra Begyndelsen af October til Udgangen af Marts.

I ovennævnte Tidsrum har Theatret givet 53 Forestillinger til Indtægt for Theatrets Kasse, nemlig 40 med Abonnement — 20 Søndagsforestillinger og 20 Onsdagsforestillinger — samt 13 Forestillinger uden Abonnement.

Under disse Forestillinger er opført 44 forskjellige Theaterstykker, nemlig 1 Syngespil, 3 Skuespil, 4 Dramaer, 7 Comedier, 12 Lystspil og 17 Vaudeviller. Syngespillet "Fjeldeventyret" er givet 3 Gange, af nye norske Stykker er givet 2de Lystspil, nemlig "Julegjesten" eller "Lykken større end Forstanden" 3 Gange og "Den første Fode" 4 Gange. Af de øvrige Stykker have 3 Vaudeviller gaaet 4 Gange og Resten 1, 2 eller 3 Gange over Scenen.

Ved Valget af Stykkerne har været at tage Hensyn saavel til dets spillende Personals nærværende Kræfter som til dets videre (Uddannelse.)

Personalets Antal har i Almindelighed været 12 eller 13 Skuespillere samt 6 eller 7 Skuespillerinder, alle Norske og med yderst faa Undtagelser indfødte Bergensere og Bergenserinder.

Da Skuespillerpersonalets Lønninger have maattet afmaales efter Theatrets pecuniaire Resourcer, saa har den maanedlige Gage været indskrænket til 8, 12, 15, 16, 18 eller 24 Spd. pr. Individ, efter Enhvers Anlæg og Evner. Til Indtægt for nogle Medlemmer af Personalet er under Saisonen givet 2 Benefice-Forestillinger.

Til de første 10 Søndagsforestillinger var abonneret 165 Tilskuer-Pladse for . . . . . 452 Spd 40 ß
og til de øvrige 10 Do 197 Pladse for . . . 477 — 80 —
930 Sp. " ß

Uden Abonnement har til samtlige 20 Forestillinger været solgt Billetter for . . . 1828 — 60 — 2758 Spd. 60 ß

Til de første 10 Onsdagsforestillinger var abonneret 326 Pladse for . . . . . 920 Sp. 80 ß
og til de øvrige 10 Do. 321 Pladse for . . . 910 — 40 —
1831 Sp. " ß

Til samtlige disse 20 Forestillinger var uden Abonnement solgt Billetter for . . . . . 1033 — 36 — 2864 — 36 —

Salaris 5622 Sp. 96 ß

Transport 5622 Spd 96 ß

13 Forestillinger uden Abonnement have indbragt . . 1432 — 37 —

Tilsammen 7055 Sp. 13 ß

I Gjennemsnit have Abonnementsforestillingerne været besögte af 571 Tilskuere og indbragt for hver Forestilling 140 Spd 68 ß. De uden Abonnement givne Forestillinger have i Gjennemsnit havt 420 Tilskuere og indbragt 110 Sp. 2 ß. Det Antal Tilskuere, Theatret rummer, udgjör omtrent 900.

Pladsenes Priser have været:

| | | Med Abonnement. 40 Skill. | Uden Abonnement. 48 Skill. |
|---|---|---|---|
| Parquet | (Nummer.) | | |
| Do. | (Staaende.) | 30 — | 36 — |
| Parterre | (Nummer.) | 30 — | 36 — |
| Do. | (Staaende) | 24 — | 24 — |
| Balcon | (De 16 for. Pladse) | 40 — | 48 — |
| Do. | (Nummer.) | 30 — | 36 — |
| Do. | (Staaende) | 24 — | 24 — |

Foruden de fornævnte Forestillinger er given en Forestilling under en af Ole Bull arrangeret Aftenunderholdning til Fordeel for det Norske Studenter-samfunds Byggefond. Denne Aftenunderholdning, hvorhl 887 Billetter vare udsolgte til forhöiede Priser, indbragte Netto 251 Spd 24 ß. Ligesaa er for sidst Huus en Forestilling given under en Aftenunderholdning til Indbragt for Understöttelseskassen for trængende Haandværkere.

Theatrets Kasse-Beholdning udgjorde d. 1ste October 1851 . 909 Sp. 108 ß

hvori var indbefattet 800 Sp. som af Ole Bull i sin Tid blev deponeret til Bestridelse, om fornödent maatte gjöres, af Ud. gifter i Saisonen $18\frac{50}{51}$ men hvilken Sum ikke blev benyttet.

De i Saisonen givne Forestillinger, hvoraf Indtægten har tilflydt Theatrets Kasse, have, ifölge det Ovenanförte, indbragt . . . . . 7055 — 13 —

Fra det Norske Studentersamfund er modtaget som Indtægt af en til Fordeel for Theatret given Aftenunderholdning . . . . . 306 — 64 —

Af Summer, som have været indsatte paa Folio i Banken, er havet Renter med . . . . . 21 — 23 —

Altsaa har Theatrets hele Indtægt i Saisonen beløbet til . 8292 Sp. 88 ß

Transport 8292 Sp. 88 ß

Men heraf er bleven udredet:

Grundleie og Skatter samt Renter af Theatrets Pantegjeld . . . . . 52 Sp. 40 ß

For Bygningsarbeider, Reparationer og Inventarium udenfor Scenen . . . . . 142 — 32 —

For et Erkjendtlighedstegn til den forrige Instrukteur, som, efterat have fungeret fra Mai til September incl. 1851, renunciered paa den ham tilkommende Gage af 500 Spd. aarlig . . . . 110 — 106 —

Det af Ole Bull som ovenanført deponerede Beløb, der er bleven ham tilbagebetalt med . . . 800 — " —

Netto-Indtagten ved 2den Gangs Opførelse af Lystspillet "Den første Fode", hvilken Indtagt Forfatteren, istedetfor at modtage Honorar, havde bestemmet at skulle henlægges til et vordende Pensionsfond for Skuespillerpersonalet . . . 67 — 100 — 1173 — 38 —

Hvorefter den Sum, med hvilken Theatret har havt at virke i Saisonen, har udgjort . . . . . 7119 Spd. 50 ß

Af denne Sum er bestridt følgende Udgifter:

Instrukteuren . . . . . 225 Sp. " ß

Student Ibsen . . . . . 120 — " —

Musikinstrukteuren og Orchesteranføreren . . 200 — " —

Gymnastiklæreren . . . . . 20 — " —

Regisseuren . . . . . 60 — " —

Gager til Skuespillerpersonalet . . . . 1701 — " —

Lønninger til Orchestrets 24 Medlemmer . . 987 — 30 —

Nye Stykkers Anskaffelse, Oversætter-Honorar og Rolleskrivning . . . . . 181 — 30 —

Forfatter-Honorar . . . . . 63 — 60 —

Musikalier . . . . . 138 — 30 —

Dekorationsvæsenet og Scene-Requisita . . 158 — 20 —

Garderobevæsenet . . . . . 308 — 93 —

Billetters Forfærdigelse og Trykning . . . 75 — 12 —

Salairs 4238 Sp. 35 ß 7119 Sp. 50 ß

Transport 4238 Sp. 35 ß 712 Sp. 50 ß

De sædvanlige Udgifter hver Forestillingsaften saa. som Plakaters Trykning og Ombringelse, Theatrets Opvarmelse og Belysning, Lønninger til Balleter og Choister, til Skradderen og Coeffeuren, til Maskinisten, Aspstenter og Opvartere, til Billetteurer og Controlleurer samt forskjellige andre Udgifter . . . . . 1348 — 45 —

Brande og Lys, foruden hvad der til Theatrets Opvarmelse og Belysning under Forestillingerne er anvendt . . . . . 80 — 70 —

Tilsammen 5867 — 30 —

Følgelig udgjorde Kasse-Beholdningen ved Saisonens Slutning . . . . . 1252 Sp. 20 ß

Denne Kasse-Beholdning tilligemed Indtægten af nogle faa i Sommerens Løb givne Forestillinger, der i det Hele ikke have været synderlig indbringende, er kommen til Anvendelse til Bestridelse af Theatrets Udgifter i Sommer-Saisonen, under hvilken der, med Undtagelse af 3 Ugers Ferier, stadig har været arbeidet med Stykkers Indstudering for den kommende Vinter-Saisons Repertoire samt med Musik- og anden Undervisning.

Af Skuespillerpersonalet have derhos Tvende været meddelte et Stipendium, som med nogle tilkomne Udgifter udgjorde omtrent 230 Spd. til en Reise til Kjøbenhavn, for under et 5–6 Ugers Ophold sammesteds at besøge den kongelige Danske Skueplads m. v. En Skuespiller har gjort en lignende Reise paa egen Bekostning.

X Studenterbosen har med et Stipendium af 200 Spd. foretaget en 3 à 4 Maaneders Reise til Kjøbenhavn og Dresden for at gjøre sig bekjendt med de derværende Theatres indre Indretning m. v. og derved søge at tilegne sig den fornødne Indsigt og Erfaring for at kunne yde Theatret Tjeneste som Scene-Instruktør. Den hidtil værende Instruktørs Function vil da blive indskrænket til Rolle-Instruktionen eller Læseprøverne, hvorved, blandt Andet, ventes opnaaet, at destomere Tid vil blive ham levnet til at

sysselsætte sig med Skuespillerpersonalets Undervisning udenfor den egentlige Instruktion, saasom ved, med specielt Hensyn til Tilhørernes Standpunkt, at give Veiledning i Sprog, Æstethik, Anvisning til historisk og Verdenskund-skab m. V.

Som Bidrag til Understøttelse for en Mand, der har besøgt Udlandet for at uddanne sig i Dekorationsmaling, har Theatret udbetalt 25 Spd.

---

## Det Norske Theater
### fra 1ste April 1852 til 31te Marts 1853

I dette Theater-Aar er givet 65 Forestillinger, nemlig 20 Søndags- og 20 Ons-dagsforestillinger med Abonnement og 25 Forestillinger uden Abonnement. Un-der bemeldte Forestillinger ere 32 forskjellige Stykker blevne opførte, nemlig 1 Sor-gespil, 4 Dramaer, 4 Skuespil, 6 Komedier, 13 Lystspil, 1 Syngespil, 17 Vaudeviller, 2 Vaudeville-Monologer og 4 diverse andre Stykker. 30 af de givne Stykker ere for første Gang opførte paa dette Theater og deriblandt 3 norske, nemlig Skuespillet „Huldrens Hjem", Komedien „Sankthansnatten" og det nye Skuespil „Et Vidne". Flere af Stykkerne have været Oversættelser for Theatret. Af samtli-ge Stykker er 1 Drama gaaet 5 Gange, 1 Skuespil 4 Gange, 1 Lystspil 4 Gange, 3 Vau-deviller hver 4 Gange og de øvrige 1, 2 eller 3 Gange over Scenen.

Skuespillerpersonalet har, foruden de yngre Elever, bestaaet af 4 eller 6 Damer og 7 eller 10 Herrer og Gagerne have varieret fra 10 til 18 Spdlr. maanedlig i 6 Sommermaaneder og fra 11 til 24 Spdlr. maanedlig i ligesaamange Vin-termaaneder. Desuden er til Fordeel for Personalet eller en Deel af samme givet 3 Benefice-Forestillinger.

Orkestret har i Almindelighed været dannet af 22 Medlemmer foru-den anføres.

Til enhver af 20 Søndags-Forestillinger
har været solgt til Abonnenter
175 Billetter, som ialt udgjør . 3900 Bill. for . . . . 1120 Spd — ß
og desuden har til samtlige disse Fore-
stillinger været solgt . . 6234 — — . . . . 1506 — 36 —
10134 Bill. for . . 2626 Spd 36 ß

Transport 10134 Bill. for . . . 2626 Spd. 36ß

Til enhver af 20 Onsdags-Fore-
stillinger har til Abonnenter
varet solgt 356 Billetter,
som udgjör . . 7120 Bill. for . . . 1996 Spd 80ß
og til 10 Forestillinger . . 10 — " . . . 2 — 60—
samt desuden til samtlige
Forestillinger . . 3332 — " . . . 806 — 72—

10462 Bill. for . . . 2805 Spd 92ß
Til 25 Forestillinger uden Abonnement er solgt 10297 Bill. for . . . 2768 — 68ß
i Alt saa er i det Hele solgt . . 30893 Bill. for . . . 8200 Spd. 76ß

som i Gjennemsnit udgjör til hver Forestilling omtrent 475 Billetter
for 126 Spd 20ß.

Theatrets Kasse-Beholdning den 31te Marts 1852 udgjorde . . . 1252 Spd 20ß
Renter af udsatte Abonnementspenge have beløbet til . . . 32 — 22—
Af fremmede Kunstnere er i Afgift til Theatret erlagt . . . 70 — " —
Husleie er betalt med . . . . . 40 — " —

Tilsammen Indtægt 9594 Spd 118ß

hvoraf følgende Udgifter ere bestridte:

Grundleie for 1 Aar til Paaske 1852 . . . 16 Spd " ß
Kommuneskatter for 1852 . . . . . 34 — 67½—
Brandkontingent for 2det Halvaar 1852 . . . 16 — 80—
1 Aars Rente af Theatrets Pantegjeld 2800 Spd . 112 — " —
Reparationer og Inventarier uden for Scenen . . 135 — 64—
Reisestipendier m. V.:
til Scene-Instruktøren . . . 200 Spd.
= en Skuespiller og en Skuespillerinde . 210 —
= Dekorationsmaleren, Bidrag til Rei-
se-Udgifter . . . . 25 —
435 — " —
Instruktørerne . . . . . 593 — 40—
Musik-Instruktøren og Orkesteranføreren . . . 400 — " —
Regisseren . . . . . 120 — " —
Sufflören . . . . . 126 — " —
Dandseundervisning . . . . . 17 — " —
Gager til Skuespillerpersonalet . . . . 2379 — " —

Lateris 4385 Spd 11½ß 9594 Spd 118ß

| | | |
|---|---|---|
| Transport | 4385 Spd 11½ ß | 3594 Spd 11 ß |
| Gager til Orkestrets Medlemmer | 1041 — 30 — | |
| Forskjellige Udgifter ved 65 Forestillinger som i Gjennemsnit udgjör omtrent 16 Spd. 12½ ß pr. Forestilling | 1076 — 89 — | |
| Theatrets Belysning under 65 Forestillinger à 10 Spd 60 ß | 682 — 60 — | |
| Billetter | 60 — „ — | |
| Løn til Fyrböderen | 22 — 60 — | |
| Böger og Musikalier | 158 — 107 — | |
| Oversætter-Honorar | 16 — „ — | |
| Node- og Rolleskrivning | 180 — 97½ — | |
| Dekorationsvæsenet og Scene-Rekvisita | 103 — 98 — | |
| Garderobevæsenet | 403 — 49 — | |
| Adressekontoret | 20 — 78 — | |
| Porto | 2 — 75 — | |
| Brande | 50 — 95 — | |
| Diverse Udgifter | 34 — 98 — | |
| Forskud til Skuespillere | 36 — „ — | |
| | 8245 Spd. 10 ß | |
| Kasse-Beholdning | 1349 Spd 10 ß | |
| Deraf udsat mod Vexler | 1100 Spd „ ß | |
| Kontant hos Kassereren | 249 — 10 — | |
| | 1349 Spd. 10 ß | |
| hvortil kommer det ovenanførte Forskud til Skuespillere | 36 — „ — | |
| Tilsammen | 1385 Spd. 10 ß. | |

## Det norske Theater.

I Theateraaret fra 1ste April 1853 til 1ste April 1854 har Theatret givet 72 Forestillinger, hvoraf 14 i Sommer-Saisonen, eller fra 1ste April til 30te September, og 58 i Vinter-Saisonen fra 1ste Oktober til 31te Marts. Til 40 af de Sidste, nemlig til 20 Søndags- og 20 Onsdags-Forestillinger, have Abonnenter været tegnede.

Antallet af de Stykker, som under samtlige Forestillinger ere gaaede over Scenen, udgjör 65, nemlig 1 Sörgespil, 9 Dramaer, 6 Skuespil, hvoriblandt de norske Stykker „Anna Colbjörnsdatter" og „Kjæmpehöien", 2 Komedier, 21 Lystspil, 3 Syngestykker eller Sangspil, 20 Vaudeviller, 2 Vaudevillemonologer og, som nyt Feststykke, den dramatiske Digtning „Kongedatterens Bön".

Af Stykkerne have 23 paa dette Theater været opførte for første Gang, og af disse have flere været Oversættelser for Theatret.

I Almindelighed har ethvert Stykke kun været opført 1, 2 eller 3 Gange; dog har 1 Drama, 3 Vaudeviller, 1 Vaudevillemonolog, 1 Syngestykke og 1 Sangspil været givet 4 Gange.

Endvidere har Theatret i Aarets Løb givet 7 Benefice-Forestillinger til Fordeel for Medlemmer af Skuespillerpersonalet. *)

Skuespillerpersonalet har bestaaet af 4 eller 6 Damer og 10 Herrer, hvis faste maanedlige Gager have været forskjellige, nemlig fra 8 til 24 Spd. Foruden Benefice-Forestillingerne have nogle af Personalet ogsaa været tillagte en Andeel i Indtægten af 4 andre Forestillinger samt enkelte Gratialer.

Orchesteret har, foruden Anføreren, været sammensat af 16 Musici.

Til 10 Søndags-Forestillinger

| | | Spd. | ß | Spd. | ß |
|---|---|---|---|---|---|
| har været abonneret á 89. | 890 Bill. for | 291 | — | | |
| til 4 Do. á 2. | 8 | — | 2 | 48 | |
| - 10 Do. á 98. | 980 | — | 270 | — | |
| | 1878 Bill. for | 563 | 48 | | |
| og til samtlige Søndags-Forestillinger har fra Billetkontoret været udsolgt. | 6170 | — | 1628 | 36 | |
| | 8048 Bill. for | | | 2191 | 84 |

Til 10 Onsdags-Forestillinger

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| var abonneret á 280. | 2800 Bill. for | 972 | 60 | | |
| og til 10 Do. á 281. | 2810 | — | 811 | 60 | |
| | 5610 Bill. for | 1784 | — | | |
| samt desuden udsolgt. | 2842 | — | 772 | 84 | |
| | 8452 Bill. for | | | 2556 | 84 |

Til 32 Forestillinger

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| som ere givne uden Abonnement, har været solgt | 10923 Bill. for | | | 2413 | 90 |
| Tilsammen solgt | 27423 Bill. for | | | 7662 | 18 |

som for hver Forestilling i Gjennemsnit giver omtrent 381 Billetter for 106 Spd. 50 ß. **)

| | | | |
|---|---|---|---|
| Den 31te Marts 1853 udgjorde Theatrets Kassebeholdning | | 1349 Spd | 10 ß |
| hvortil kommer refunderede Forskud til Skuespillere | | 36 | — |
| 72 Forestillinger have indbragt | | 7662 | 18 |
| For Theatrets Afbenyttelse af fremmede Kunstnere er indkommet | | 80 | — |
| Restance af Huusleie for Aaret $18\frac{50}{57}$ er indbetalt med | | 40 | — |

| | | |
|---|---|---|
| Husleie fra 1ste Oktober 1852 til s. D. 1853 ligesaa | 60 Spd | " ß |
| Af udlaante Penge er i Renter indvunden | 1 — | 97 — |
| Tilsammen Indtægt | 9227 Spd | 5 ß |

Derimod have Udgifterne været følgende:

| | | |
|---|---|---|
| Grundleie til Paaske 1853 | 16 Spd. | " ß |
| Kommuneskatter for 1853 | 34 — | 116 — |
| Brandkontingent for s. A. | 33 — | 40 — |
| Do. for 1ste Halvaar 1854 | 16 — | 80 — |
| Assurancepræmie for Løsøre | 3 — | 114 — |
| Renter af Theatrets Pantegjæld 2800 Spd | 111 — | 9 — |
| Afdrag paa Samme | 50 — | " — |
| Reparationer og Inventarier udenfor Scenen | 186 — | 26 — |
| Gager til 2de Instruktører, hvoraf den Ene tillige fungerer som Inspektør | 633 — | " — |
| Musikinstruktøren og Orchesteranføreren | 400 — | " — |
| Regissøren | 120 — | " — |
| Souffløren | 126 — | " — |
| Dandseundervisning | 7 — | " — |
| Skuespillerpersonalets Gager, Gratialer iberegnede | 2681 — | " — |
| Benefice-Andeel til nogle af Personalets Medlemmer af 4 Forestillinger | 295 — | 97 — |
| Orchesterets Medlemmer | 858 — | 42 — |
| Forskjellige Udgifter ved 72 Forestillinger som i Gjennemsnit udgjør 15 Spd 96 ß pr. Forestilling | 1157 — | 98½ — |
| Theatrets Belysning under 72 Forestillinger à 8 Spd | 576 — | " — |
| Billetvæsenet | 45 — | 44 — |
| Bøger og Musikalier | 180 — | 46 — |
| Forfatter-Honorar for „Anna Colbjørnsdatter" | 20 — | " — |
| Oversætter-Honorar | 100 — | " — |
| Node- og Rolleskrivning | 117 — | 118½ — |
| Dekorationsvæsenet og Scenerekvisita | 162 — | 95½ — |
| Garderobevæsenet | 237 — | 111 — |
| Lys | 73 — | 72 — |
| Brænde | 79 — | 16 — |
| Løn til Fyrbøderen | 25 — | 90 — |

*) Af disse 7 Benefice-Forestillinger konkurre egentlig kun 4 til det for omhandlede Skuespilaar, hvorimod de øvrige 3 vedkommer Aaret 1853-54, alene paa Grund af Skuespillerpersonalets Forretningsorden. Disse til Aarets Slutning afholdte Forestillinger have dog deres øvrige Udgifter i Aarets Maaned 1853.

**) Skuepladsens Riser have, med Undtagelse af nogen Forbedring i den første Halvdel i Oktober-Sæsonen, været de samme som i Aaret 1852-53.

| | | |
|---|---|---|
| Vagt | 8 Spd | 40 ß |
| Trykningsomkostninger | 29 — | 84 — |
| Porto | 8 — | 92 — |
| Diverse Udgifter | 20 — | 53½ — |
| Forskud til Forskjellige | 97 — | „ — |
| Tilsammen | 856 Spd | 45 ß |
| Kassebeholdning | 712 — | 80 — |
| hvorhil kommer det ovennævnte Forskud | 97 — | „ — |
| Tilsammen | 809 Spd | 80 ß |

hvilken Kassebeholdning synes saavidt tilbage kan, til Dækning af Theatrets Udgifter i Sommermaanederne 1854.

---

## Theatret.

Det er hermed sem Aar, siden det Norske Theater begyndte sin Virksomhed, og omendskjøndt vi i disse Aar stadigen og det med stor Interesse have fulgt dets Udvikling, have vi dog hidindtil afholdt os fra offentlig at fremsette vor Mening om denne Kunstanstalt. Vi have forholdt os taus, ikke fordi der har manglet os Anledning til baade at rose og dadle, men væsentlig fordi vi troede, at der hos det unge Personale manglede den aandige Udvikling, der var en ligesaa stor Nødvendighed for at give det som Udøvere af en ædel Kunst klar Bevidsthed om det ophøiede Maal, hvorimod der maatte stræbes, som den var en uundgaaelig Betingelse for det Selvstudium, hvis Resultater alene kunne være Gjenstand for en frugtbringende Kritik. Saalange de enkelte Skuespillere eller Skuespillerinder maatte betragtes som halve Marionetter, hvis bevægende Traade vare i Instruktørens Hænder saalange forblev vor Scene en for den alvorlige Kritik uanvendelig Tummelplads, der vagtens kunde fremkalde nogle morsomme Scener, men langtfra i nogen væsentlig Mon virke belærende og forædlende; thi den indre Sandhed, den der gjennemtrænger selv den slovenlige Skal, det forhærdede Hjerte, den manglede. En saadan Umodenhedsperiode maatte vor Scene nødvendigvis gjennemgaa, og det gjaldt under denne saa farefulde Udvikling at beskytte den mod alle de ydre Indvirkninger, der kunde virke forstyrrende og enten fremkalde en Sygelighed eller en feildkommen Tilintetgjørelse. Nu tro vi derimod Tiden er kommen og vi skulle derfor forsøge paa i Vinterens Løb at give en Række Recensioner over Theatrets Frembringelser, hvorved det da forhaabentlig vil vise sig,

paa hvilket Standpunkt vor unge Scene befinder sig.

---

"Hester og Darling", romantisk Sangspil i 5 Akter af Hostrup, aabnede Sæsonen, og uden at indlade os videre paa Stykkets dramatiske Værd, skulle vi dog gaa over til at omtale Udførelsen. Sagn, der er opvoxet blandt Ellefolk og fremstilles af Hr. Hansen, er unegtelig den mest interessante Person i hele Stykket. Dette Naturmenneske, sig paa indre Elskværdighed men fuldkommen ukjendt med Verden, skal med Et indtræde i dens brogede Liv og bliver snart udrevet af sine barnlige Drømme af en Virkelighed, der er fuld af nedslaaende Skuffelser og som kun med at tiltroe gjøre hans rene ublandede Tro paa det Gode, da en sand, uforfalsket Kjærlighed skjenker ham ny Kraft, bringer hans tabte Sjælefred tilbage og fører ham, beriget med Erfaringer, atter ind i Livet. Hr. H.'s Fremstilling var, som Helhed betragtet, vellykket, og det er os saa meget mere glædeligt at kunne sige dette, som det sjeldent er faldet i hans Lod at kunne give tilstrækkelige Beviser paa Evne til klar Opfatning, end sige naturtro Gengivelse af en lut Karakterudvikling. I flere Enkelthed er var der dog mangler, saaledes f. Exc. i 4de Akt, hvor han for sig bedraget ogsaa af Therese, hvor hele hans Indre er i Oprør, og hvor han i enkelte Øieblikke kjæmper fortvivlende mod at gaa tilgrunde, — der vare Udbruddene af denne Sindstilstand falske og som Følge deraf uden Virkning. Overgangene vare monotone og laa fuldkommen under for en overvældende Følelse, der kastede et uskjønt Skjær over hele Situationen. Det er netop en af denne Skuespillers store Mangler, at han forlidet beregner Stemningen, hvori Begivenhederne sætte ham, hvorved han da dog i Begyndelsen af Effekten udfolder Lidenskabens hele Styrke, saa at det senere bliver umuligt for ham at stige. Han maa altsaa med en simpel Stemmeskiftning søge at hjelpe paa hvad han har forspilt. Paa denne Maade bliver hans Spil uklart, forceret og unaturligt, hvilket er saa meget mere beklageligt, som han er fast den Eneste af vore Skuespillere, der er udstyret med gode Evner til at fremstille det lyriske Moment paa Scenen. Dette viste sig ogsaa tydeligt i flere af Sagns Kjærlighedspartier, hvor han virkelig udfoldede Følelser, der baade vare ungdomsfriske og fyldige, — ja saa friske, at han enkelte Gange rev sin Elskede, Therese, med sig. Hvor dette var Tilfældet, spilte Mad. Brun baade smukt og sandt og gav os et vakkert Billede af det livsfriske, lette, spøgefulde Pigebarn, hvis denne kun uden denne stærke umiddelbare Paavirkning maatte falde kun

i et mere reflekterende Væsens lunge Former, der kun lidet passede for Thereses Karakter. Men selv om Mad. B. i Gjengivelsen af et ungt, livsglad, endnu ikke til fuld Bevidsthed opvaagnet kjærlighedsfuldt Pigebarn, ikke fuldkommen kan tilfredsstille os, see vi hende dog gjerne, fordi vi altid i hendes Spil øine en god Skaben og en klar Forstand, der nok vil arbeide sig ud af det Mangelfulde, som endnu kleber ved hende. Hr. Prom skulde i Brinks Karakter fremstille Modsætningen af Dages tiltalende Naturlighed, men desto vanre misbyktedes dette ganske. Brink er tegnet med saa klare Træk af Forfatteren, at det fast er ubegribeligt, hvorledes Fremstillelsen saa aldeles kunde forfeiles. Brink er sagtens en sentimental, halvpoetisk Person, der let henfalder til extravagante, naragtige Udbrud, men ogsaa han har en indre Overbeviisning, der nødvendigviis maa frembringe en Række Handlinger, som, hvor falske de end for os kunne vare i sine Yttringer, dog for ham selv ere sande og betegnende. Men hvorledes fremstillede Hr. P. dette, — ja sandelig skulde han have rødmet derover, hvis det havde været ham givet at se sig selv, og han vilde have indrømmet, at et saadant Væsen fører hverken vor eller nogen anden Tid til. Hr. P.s Brink var et til Uvedsomhed og Modbydelighed vækkende Monstrum, i hvis Gjengivelse der ikke engang var Konsekvense. Hele hans udfoldede, forskruede Tankes, enhver Stemning og de deraf følgende Overgange, maatte blive uden al Virkning; thi det var synbart, at der intet tilsvarende Indre var, hvorfra alt dette skulde henføres, men at man bestandig og bestandig saa Hr. P.s egen Individualitet latterliggjort. Man erindre sig blot Scenen mellem ham og Charlotte, efter at han er begyndt at svarme for Therese, hvor han, istedetfor at vise sig kold og ligegyldig, snart er blid og tilsyneladende ligegyldig, snart vrænger ansigtet paa en karikaturmæssig Maade. Det er mere end bedrøveligt, at Hr. P., der længstsa er uden Talent, kan i den Grad vise Ringeagt mod den Kunst, han udøver, som Tilfældet har været i den her omhandlede Rolle, og det kunde maaske her være det rette Sted til lidt nærmere at omtale den æsthetiske Garanti, der umiddelbart raader ved Scenen, — dog herom skulle vi tale en anden Gang. Hr. Bruun var i sin Fremstilling af Redaktør Grønholdt ikke meget heldig; thi kun enkelte af denne Karakters Hovedtræk bleve os tydeliggjorte — det Naragtige, Fralende og tildels Egennyttige — medens den ædle, smaalige Skrupelagtighed, den

lave beregnende Slukhed, hvori hans Slethed fremkrader, blive forbidet fremhævede, til at man kunde opfyldes af den Foragt for denne Personlighed, som ómtvisteligt vilde have været Tilfælde, dersom B. havde magtet at ódhave disse Laster stærkt nok. Vi skulle ikke saa meget bebreide B. dette, thi aabenbart har det sin Grund i en Mangel paa Fremstillingsevne af saadanne Karakterer, men hvad vi kunne være tilbøielige til at dadle ham for, det var, at hvor der i Grønholts Replikker gaves et aldrig saa lidet komiske Moment, der ikke alene gjorde B. dette stærkt fremspringende, men lod det endog paa enkelte Steder ódarte til overdreven Komik, der endog slog ind paa Brøns Gebet i „Soldaterlöier." Den 5te Hovedperson i Stykket er Justitsraad Bjerrö, som gaves af Hr. Isachsen paa en Maade, der svarede nogenlunde til Karaktertegningen, men da denne er nogetsaanar kjedsommelig, saa havde det heller ikke lykkets Hr. I. at aflokke den synderlig Interesse. De övrige Partier i „Mester og Lærling" ere übetydelige og kunne her forbigaaes. Musikken er næsten helt igjennem smuk; Udførelsen var god, ja selv flere af Sangpartierne ligesom Korene — naar et undtages — gik godt og röbede Flid under Indstuderingen. Scenerietet burde have været bedre, da man bestandig kunde se, at der var gjort Opofrelse i den Retning; flere af dets Mangler vare imidlertid afhjælpne ved Søndagsforestillingen, der i sin Helhed gik bedre end Onsdagens. —

# Det Norske Theater.

I Begyndelsen af Theateraaret fra 1ste April 1854 til 31te Marts 1855 foretog Skuespillerpersonalet for Theatrets Regning en Kunstreise til Throndhjem, hvor der blev givet 18 Forestillinger. Til 6 af disse, nemlig Onsdagsforestillinger, har Abonnement været tegnet. I den øvrige Del af Theateraaret er der i Bergen bleven givet 63 Forestillinger, hvoraf i Sommersaisonen 4, og i Vintersaisonen 59. Til 40 af de sidste, nemlig 20 Søndags og 20 Onsdagsforestillinger, har Abonnement været tegnet.

Antallet af de Stykker, som under samtlige Forestillinger ere gaaede over Scenen, udgjör 67, nemlig 9 Dramaer, hvoriblandt det originale Stykke „Fru Inger til Østeraad", 1 dramatisk Spög (Dobbeltgjængeren), 1 romantisk Sangspil, 2 Syngestykker, 21 Lystspil, 1 do. med Sang, 22 Vaudeviller, 2 Vaudevillemonologer, 4 Komedier og 4 Skuespil.

Af Stykkerne have 19 paa dette Theater været opförte for förste Gang, og af disse enkelte været Oversættelser for Theatret.

I Almindelighed har ethvert Stykke kun været opført 1, 2 eller 3 Gange, dog har 1 Drama og 6 Vaudeviller været givet hver 4 Gange, og 1 Drama, 1 Syngestykke og 1 Lystspil hvert 5 Gange.

Endvidere har Theatret i Aarets Löb givet 1 Forestilling til Indtægt for Understöttelseskassen for trængende Haandværkere og 1 Beneficeforestilling. — (3 andre, egentlig til dette Theateraar henhörende Beneficeforestillinger, bleve, paa Grund af Personalets Afreise til Throndhjem, givne i Slutningen af Theateraaret 1853–54.)

Skuespillerpersonalet bestod ved Theateraarets Begyndelse af 7 Damer og 10 Herrer, hvis faste maanedlige Gager have varieret mellem 8 og 24 Spd.

Foruden Beneficeforestillingen have nogle af Personalet været tillagte Andel i Indtægten af 2 andre Forestillinger, samt enkelte Gratialer.

Orchesteret har foruden Orchesteranföreren bestaaet af 15 Musici.

| | Spd. | ß. | Spd. | ß. |
|---|---|---|---|---|
| Til 6 Onsdagsforestillinger i Throndhjem har været abonneret 204 Plads 1224 Billetter for | — | 448. | — | 56. |

og til Samtlige disse Onsdagsforestillinger har fra
Billetkontoiret voret udfolgt 1244 Billetter ——— 407 – 48.
altsaa for 2468 Billetter ——————— 853 – 104.
Til 12 Forestillinger i Throndhjem, Som ere givne
uden Abonnement har voret Solgt 4470 Billetter for ——— 1538 – 78.
Tilsammen 6938 Billetter ——————— 2394 – 62.
Til 10 Söndagsforestillinger i Bergen har voret
abonneret 113 Pladse 1130 Billetter for ——— 294 – 112
til 10 Do. 126 Do. 1260 Billet ——————— 305 – 60.
altsaa for 2390 Billet. ——————— 600 – 52
og til Samtlige disse Söndagsforestillinger har
fra Billetkontoiret voret udfolgt 7443 Bill. for — 1832 – 108.
Tilsammen 9833 Billetter ——— 2433 – 40.
Til 10 Onsdagsforestillinger i Bergen har voret
abonneret 280 Pladse 2800 Billet. for ——— 815 – 100.
til 10 Do. 279 Do. 2790 Billett. for ——— 816 – 80.
til 5 Do. 1 Do. 5 Billett. for ——— 1 – 30.
altsaa for 5595 Billetter ——————— 1633 – 90.
og til Samtlige disse Onsdagsforestillinger har fra
Billetkontoiret voret udfolgt 3516 Billet. for — 897 – 24.
Tilsammen 9111 Billetter for ——————— 2530 – 114.
Til 23 Forestillinger i Bergen, Som ere givne uden
Abonnement, har voret Solgt 8455 Billett. for ——————— 2334 – 24.
Tilsammen Solgt i Bergen 27399 Billetter for ——————— 7298 – 58.
Altsaa Solgt i Throndhjem og Bergen tilsammen
34337 Billetter for ——————— 9693 – „
Som for hver Forestilling i Gjennemsnit giver omtrent 424 Billetter for
119 Spd. 93⅓ ß.

---

Den 31te Marts 1854 udgjorde Theatrets Kassabeholdning — 712 Spd. 80 ß.
~~Kvartir Kommer~~ refunderede Forskud til Skuespillere ——— 97 – „
81 Forestillinger have indbragt ——————— 9693 – „
For Theatrets Afbenyttelse af fremmede Kunstnere er ind-
Kommet ——————— 165 – „

| | | |
|---|---|---|
| Husleie fra 1ste Oktober 1853 til 1ste Oktober 1854 | 60 | — |
| Plakater solgte i Throndhjem for | 3 | 32 |
| Tilsammen Indtægt | 10730 Spd. | 112 |

Derimod have Udgifterne været følgende:

| | | |
|---|---|---|
| Grundleie til Paaske 1854 | 16 | — |
| Kommuneskatter for 1854 | 34 | 41 |
| Brandkontingent for 2det Halvaar 1854 og 1ste Halvaar 1855 | 38 | 40 |
| Assurancepremie af Løsøre | 17 | 9 |
| Renter af Theatrets Gjældsgjeld 2700 Spd. | 119 | 107 |
| Afdrag af Samme | 50 | — |
| Reparationer og Inventarier udenfor Scenen | 243 | 34 |
| Gager til 2de Instruktører, hvoraf den ene tillige fungerer som Inspektør | 692 | 20 |
| Musikinstruktøren og Orchesteranføreren | 358 | 40 |
| Kassereren for 6 Maaneder | 60 | — |
| Regisøren | 132 | — |
| Souffleuren | 136 | 109 |
| Dandseundervisning | 16 | — |
| Gymnastikundervisning | 7 | — |
| Skuespillerpersonalets Gager, Gratialer iberegnede | 3099 | 103 |
| Benefice-Andeel til nogle af Personalets Medlemmer af 3 Forestillinger | 199 | 66 |
| Orchestrets Medlemmer | 967 | 111 |
| Forskjellige Udgifter ved 81 Forestillinger, nemlig Kontrolvæsenet, Maskinvæsenet, Statist og Choristvæsenet, Avertissementer etc. etc. | 676 | 82 |
| Theatrets Belysning under 81 Forestillinger | 548 | 60 |
| Billetvæsenet | 98 | — |
| Bøger og Musikalier | 142 | 14 |
| Forfatter- og Oversætter-Honorar *) | 62 | 27 |

*) Rolf Olsen for „Sökadetterne iland" — 10 — „
Skuespiller Isachsen for Oversættelse af „Regentens Datter" — 10 — „
Do. for Andel i Indtægten af det originale Stykke: „Dobbeltgjængeren" — 42 — 41
62 Spd. 41

| | | |
|---|---|---|
| Node og Rollefskrivning | 181 | 14 |
| Dekorationsvæsenet og Scene-Rekvisita | 340 | 89 |
| Garderobevæsenet, derunder indbefattet Garderobiere, Friser, Skodder m.m. | 336 | 103 |
| Lys | 111 | 72 |
| Bronde | 113 | 88 |
| Løn til Fyrbøderen | 25 | " |
| Vagthold | 54 | 64 |
| Trykningsomkostninger | 80 | 63 |
| Porto | 2 | 116 |
| Renter af midlertidige Laan | 6 | 69 |
| Reiseomkostninger og Diæter til og fra Throndhjem | 442 | 66 |
| Leie for Throndhjems Theater | 180 | " |
| Diverse Udgifter | 149 | 83 |
| Forskud til Forskjellige | 167 | 70 |
| I forrige Regnskab formeget anført som resterende Forskud | 11 | " |
| Tilsammen | 10141 | 30 |
| Kassebeholdning | 589 | 82 |
| | 10730 Spd. | 112/- |

| | | |
|---|---|---|
| Ovennævnte Kassebeholdning | 589 | 82 |
| Hvortil kommer det ovennævnte Forskud | 167 | 70 |
| Tilsammen | 757 Spd. | 32/- |

Tjener, saavidt tilstrække kan, til Dækning af Theatrets Udgifter i Sommermaanederne 1855.—

Til
Den Kgl. Norske Regjerings Departement for
Kirke og Undervisningsvæsenet.

Ved til det Höie Departements gunstige Forföining at oversende vedlagte underdanigste Anfögning af 6te November Sidstl., om at det naadigst maatte behage Hans Majestæt Kongen at forelegge det Kommende Storthing en naadigst Proposition angaaende et aarligt Tilskud, stort 2000 Spd., af Statskassen til det hervörende Theater, lader man följge 3de Sammenhæftede Bilage, idet man derhos bemerker, at man Dags Dato har tilstillet Bergens Stift en Gjenpart af Anfögningen med Anmodning om at ledsage Anfögningen med anbefalende Erklæring.

I Bestyrelsen for det norske Theater i Bergen,
den 12te December 1856.

Til
det Höie Stift.
Bergen.

Hoslagt giver man Sig den Ære at oversende det ærede Stift Gjenpart af en Dags Dato direkte til den Norske Regjerings Kirkedepartement oversendt underdanigst Anfögning af 6te November Sidstl., om at det naadigst maatte behage Hans Majestæt Kongen at forelegge det Kommende Storthing en naadigst Proposition angaaende et aarligt Tilskud, stort 2000 Spd., af Statskassen til det hervörende Theater, — idet man ærbödigst tillader Sig at anmode om Stiftets anbefalende Erklæring.

I Bestyrelsen for det norske Theater i Bergen, den 12te December 1856.

# Til Kongen!

Bergen, den 6 November 1856.

Bestyrelsen for det norske Theater ansøger underdanigst om, at der for Storthinget maa blive fremsat en naadigst Proposition angaaende et aarligt Tilskud af Statskassen til det norske Theater af 2000 Spd. eller Saameget som Deres Kongelige Majestæt naadigst maatte finde passende.

Under 22de December 1853 indgik Bestyrelsen for det hervorrende Norske Theater med en underdanigst Ansögning til Deres Kongelige Majestæt, hvilken Ansögning vi her tillade os in extenso at anföre:

„Til Kongen!

„I det undertegnede Bestyrelse „for det norske Theater i Bergen „herved underdanigst tillader sig „at ansöge Deres Kongelige Ma„jestæt om, at der for Rigets „snart sammentrædende 14de ordent„lige Storthing maa blive fremsat „en naadigst Proposition om Be„vilgelsen af et aarligt Tilskud „af Statskassen til det norske „Theater, skylde vi lige underda„nigst at udvikle den Tankegang „og de Grunde, formedelst hvilke „vi anse det for en ubetvilelig „Pligt at paakalde Deres Maje„stæts naadigste Opmærksomhed „for denne Sag.

„Det er formentlig Erkjendelsen af dl aandig Sysels Be-
„tydning til at berige Livets Indhold og fordele dets Former
„i Forbindelse med Overbevisningen om, at ikKun Udviklingen
„af Nationalaandens Kræfter og Evner Kan give Folket den
„Selvbevidsthed, der er den nødvendige Betingelse for, at det
„skal baade ville og Kunne vorne om sin Plads som Foregent
„Led i Nationernes Kjede, Som har ladet den norske Styrelse
„vise den Liberalitet mod Videnskaben dens Indretninger og Dyrkere,
„hvorfor den med Rette roses og beundres af Indfødte og Udlendinger.

„Dette er imidlertid ikke nok til ovennævnte Øiemeds Op-
„naaelse. Videnskaben virker foruden gjennem Sine praktiske
„Resultater Kun enkeltvis og Saare middelbart nedad; dens Sam-
„linger ere af Større Vigtighed i Saa Henseende end dens udtøm-
„mende Systematik. Kunsten derimod virker direkte; den
„virker paa og for Alle og den virker Saa meget Stærkere,
„Som den er mere Sandselig i Sin Fremstilling og følgelig mere
„umiddelbart og Kraftigere tiltaler og griber Selv den, hvem Ad-
„gangen til Videnskabens Helligdomme er nægtet.

„Dog netop fordi den er Saa vid i Sin Virken, netop fordi
„dens Sphære er Saa udstrakt, er den underkastet Større Vanskelig-
„heder. Den har en mere ujævn Bane at bryde, den fordrer en
„mere Speciel Begavelse og en Større Fortrøstning til Sig Selv og
„derfor er det Saa meget mere nødvendigt, at Staten anerKjender dens
„Berettigelse og skjænker den Sin Beskyttelse.

„Men er det nu Saa, at Kunsten trænger Beskyttelse uden-
„eller ovenfra for at trives, at den er en Kjølen Plante, der
„ikke taaler de Kolde Puft, hvormed Prosaens Vinter ellers vil
„de dræbe dens Liv, og at den paa den anden Side danner et
„væsentligt Led i Folkets Udvikling, Saa Synes det dog
„Som det maa ligge Staten nær at vøre Ideen for Kunsten
„i Sin Almindelighed.

„Sin Beredvilligheb hertil har den ogsaa udtalt, navnlig
„i den Understøttelse, Som den i Form af Stipendier har skjæn-
„ket yngre Kunstnere, i Sit Bidrag til Nationalgalleriet i
„Hovedstaden o. S. v., men endnu staaer Skuepladsen uden den
„Sikkerhed baade i økonomisk Henseende og i Folkets Opinion,

„Som den utvivlsomt vil opnaa Som en af Staten anerkjendt
„Störrelse og dog er det denne Kunst Som ifölge Sit Væsen över
„den störkeste og mest udstrakte Virksomhed og altsaa
„först og fremst er et Almenanliggende.

„Dette har ogsaa Staterne rundt om os forlængst er-
„kjendt og mod Östen og Syden offre vore Naboer ikke ube-
„tydelige Summer i dette Øiemed.

„Der har man imidlertid ikke været udsat for Indtræn-
„gelsen af fremmede Elementer; det fyldigere Aandsliv har for-
„længst ladet dem hente saavel Stoffet Som Sammes Fremstil-
„ling fra Kræfter inden deres egen Kreds, og det maa kun
„ansees Som en Følge af Fortidens Forhold og naturlige Udvik-
„lingsvei, at dette hidindtil i Almindelighed ikke har været
„Tilfældet hos os. Den ældre Slegt har jo væsentligst hentet
„Sin Uddannelse i et fremmed Land; dettes Kunstövelse,
„Sprog og Toner vare den fra Ungdommen tilvante og Kunstens
„höie Standpunkt i de nordiske Rigers Centralstad gjorde det
„uundskyldeligt ja naturligt, at man vendte Sig did for at
„tilfredsstille en dybtbegrundet Trang, Som man endnu ikke turde
„haabe udfyldt hos Sig Selv eller Som man ialfald ikke besad
„Selvfornegtelse nok til at forsöge afhjulpen uden fremmed
„Hjelp.

„At denne Tingenes Stilling maa ønskes forandret, fatter
„imidlertid af Sig Selv. Skal den dramatiske Kunst i sandhed
„blive, hvad den bör, maa den være national, det vil Sige Stof-
„fet maa hentes fra Folket og dets Behandling og Frembringen paa
„Scenen maa foregaa gjennem Landets egne Børn. Det Sidste er
„imidlertid en nödvendig Betingelse for det Förste. Forædling
„af Folkets Tilværelse og Individets, der er bunden til denne, er
„det Maal, Kunsten maa sætte Sig, men for at dette kan
„opnaaes, maa Forfatteren kunne paaregne, at hans Aandsprodukt
„faaer Liv i en fuldkommen tro Afspeiling af de Ideer, Som har
„skabt det, og dette kan neppe skee uden en saadan Indforliven
„i disse, Som vanskelig lader Sig tænke hos den Fremmede, der
„skal optage den Som et udenforliggende Stof. Folkeaanden er noget
„saa Umiddelbart og Fint, et Produkt af saamange uberegnelig vir-
„kende Faktorer, at man nok tör kalde det en Umulighed, at

„den i alle Sine Nuancer og Afvendinger skulde kunne gaa ind
„og føste Bo i et fremmed Legeme og først da er det Hjerte, som
„taler til Hjerte.

„Er nu altsaa indfødte Skuespillere den nødvendige Betingelse
„for en tilfredsstillende Opførelse af nationale Stykker, der natur-
„ligviis have dobbelt Indflydelse, fordi de som Kjød af vort Kjød
„og Been af vore Been ere Gjenstand for vor Kjærlighed og desu-
„den netop rammer forhaandenværende Skud i Folkekarakteren med
„sin forædlende Indflydelse — og denne igjen Betingelsen for For-
„fatternes Benyttelse af den gehaltrige Skalm, som vort Lands stor-
„artede Natur og vort Folks dybe Karakter forjetter og som den
„yngre Tids Interesse virkelig har fundet i den Folkepoesie, der
„er bragt op i Dagen, sees allerede deraf, hvilken bydende Nød-
„vendighed det er at gjøre Alt for at fremkalde og udvikle dis-
„se.

„Et andet Synspunkt gjør dette ved Erfaringens Vidnesbyrd
„end mere indlysende. Netop den yngre Tids nationale Retninger
„har paany kaldt i Erindring det, som man vistnok aldrig skulde
„glemt men som dog slumrede i Bevidstheden, indtil Angreb uden-
„fra gav denne fornyet Styrke, at Sproget er Aandens Udtryk,
„den levende Folkeaands Magt og Støtte og at Kun Agtelse for og
„trofast Bevarelse af dette formaaer at opretholde den indre
„Kraft. Overalt og ikke mindst hos os seer man Anstrengelser
„for ved en fornuftig Benyttelse af Oldtidens rige Sprogskatte
„at rense og lutre Tanken og Aanden, idet man tilbageføre dens
„Udtryk til sin kraftfulde Simpelhed, og den historiske Interesse
„arbeider her Side om Side med den patriotiske og poetiske. In-
„gen Vei fører bedre til dette Maal end Scenens; intetsteds virker
„Literaturen, saavel dens Indhold som Form, kraftigere end netop
„paa og ved denne. I Sprogets Klangrigdom og Billedbetegnelse
„maler sig Folkets kraftfulde Tanke og livlige Phantasi og vi
„behøve i saa Henseende kun at henvise til vore mest begavede
„Digtere, hvis Verker ikke paa længstnær vilde finde en saa-
„dan Gjenklang i vor Sjel, hvis de vare iførte et andet Klæde-
„bon. At her trænges indfødte Skuespillere for at gjengive,
„hvad der kun gjennem dem kan fremtræde, behøver ingen
„Paavisning.

„Endnu er der imidlertid et Phænomen, der formedelst
„sin Naturnødvendighed er det bedste Bevis for, at vi maa ønske

„og skaffe indfødte Kunstnere, hvis vi vil at virkelig Sand
„Kunst skal vorde hjemlig hos os. Saalænge vore Kunstnere
„ikke ere vore Egne, er det mere end rimeligt, at de atter
„ville søge til det Hjem, som de her aldrig kunne finde. Naar
„deres Kunstneriske Uddannelse aabner dem Udsigt til at bygge ved
„sit Folks Aarne, forlader de den fremmede Jordbund, og deres Hjem
„tilbage, tilader dem altsaa kun et saa kort Ophold som muligt
„hos os og hindrer følgelig enhver Mulighed af, at de skulde kunne
„— selv om de ville, hvilket ogsaa af denne Grund maa være tvivl-
„somt — tilegne sig de Egenskaber i Tankemaade, Sprog, Se-
„der og Skikke, som ved dem forædlede Skulde fremstilles for os.
„Dettes Ophold hos os bliver altsaa kun en Skolegang, hvis Frugt
„vi skjønke Andre.

„At Folket ogsaa virkelig har følt for ikke at sige indseet
„Sandheden af Ovenstaaende, viser tilstrækkelig den ganske overordentlige
„Interesse og Kjærlighed, hvormed det i de sidste Aar har omfattet
„de Skuespilkoler for dramatisk Kunst, som fra først af ere frem-
„traadte med Begyndelsens hele Ufuldkommenhed. At disse ogsaa
„ere Skuespilkoler for den nationale Musik, dette Hjertets bedste
„Dannelsesmiddel, ligger i Sagens Natur; ja den vil neppe ad anden
„Vei kunne uddannes til virkelig Kunst.

„Naar vi nu underdanigst andrage om, at den Understøttelse som
„vi efter vor Opfatning af denne Sags Vigtighed forudsætter at ville
„blive den naadigst ydet, maa tilfalde det herværende norske Theater,
„maa det være os tilladt at give en Fremstilling af dettes Tilbliven,
„Udvikling og heldige Resultater, der indeholde Sikkerhed for at Ideen,
„der har frembragt det, har sin Ret og at dets rette Plads er her
„hvor det ikke mere kan gaa tilgrunde uden gjennem en Mangel
„paa ydre Midler, der vilde være dobbelt sørgelig, førdi dets
„Kræfter med Flid ere satte saa lavt som muligt for at give et
„større Publikum Smag for en sund og værdig Aandsnydelse.

„I flere Aar havde Trangen til et Theater henvist denne
„By som Hovedstaden til danske Skuespillere, da et heldigt Tilfælde
„gav Stødet til den Idees Gjennembrud, som længe havde gjæret i
„Folket, men her som sædvanlig trængte til en ydre Anledning for at
„overvinde de første Vanskeligheder ved sin Realisation. Ole Bull,
„der i høi Grad interesserede sig for dette Bidrag til Kunstens Op-
„elskning i Fædrenelandet, understøttede Sagen med sit Navn og
„sin personlige Hjelp, ja optraadte endog som Entrepeneur for
„samme; den 2den Januar 1850 aabnedes her en virkelig norsk Scene
„og Udfaldet har tilstrækkelig godtgjort deres Beregning, der her
„fandt det rette Sted til at gjøre et Forsøg, som andetsteds neppe
„i den Grad vilde have lykkets.

„Med faa og svage Ressourcer men under en levende Deltagelse og Opmuntring fra den største Deel af Publikum, der snart i de tilvejebragte Kræfter opdagede lovende Talenter, levede Theatret sin første Saison med det fredige Haab, at det allerede havde skaffet Beviis for, at hverken Sprog eller den Mangel paa Lethed, hvorfor vort Folk almindelig beskyldes, her skulde være til Hinder for en heldig Løsning af den Opgave, man havde sat sig.

„Det feilede dog, som man kunde vide, ikke paa Dadlere og Opponenter, der dels af indgroet Vane og dels af falske Kunstprincipier anså den hele Anstalt for en Abort og kun et Udbrud af en umoden og exalteret Nationalitetsfølelse. Theatrets Virksomhed leverede imidlertid det bedste Modbeviis og da man fra Begyndelsen havde været paa det Rene med, at theoretisk og praktisk Udvikling maatte gaa Haand i Haand med hinanden og Publikum saaledes optraadte kontrollerende og belivende ligeoverfor Institutionen, hvorved enhver saadan Enfidighed maatte straffe sig selv, ere disse Anker forlængst forstummede.

„Siden den Tid har Theatret staaet vedtaget med større og større Anerkjendelse hos Publikum og større og større Berettigelse dertil paa Grund af den overordentlige Virksomhed, som Begeistringen og den friske Ungdom hos Personalet har formaaet at udfolde. Det er nu ikke længere en Gjenstand for tvivlende Hovedrystelse, at Landet formaaer at supplere den nødvendige Scenisk Styrke saavel i Extensitet som Intensitet, at Bergen formaaer at yde sig selv de nødvendige Kræfter dertil, men det er allerede mere end Formodning, det er en for Hovedstaden muligens allerbedst indlysende Sandhed, at Haabet om en norsk Scenes Existence knytter sig til Muligheden af herfra at rekrutere Kunstnernes Rækker, der idfald hidtil ikke have modtaget nogen synderlig Forstærkning andetstedsfra. Denne Mulighed er saagodtsom med Nødvendighed bunden til Anledningen til her at gjøre det første Skridt paa Kunstens Bane og klatre opad de første Trin af Trappestigen, der er altfor glibrig til, at mange skulde løsrive sig fra Hjemstavn og Fødeby for at udsætte sig for at styrte ned fra de vilkaarlige Indbildninger, deres skuffende Lyst har ladet dem tro paa.

„Theatret har allerede frembragt Kunstnere, der ere meget mere end Begyndere og det er ingen Overvurderen, naar vi vove at paastaa at det inden sin Midte tæller Kræfter, der ville være en Akkvisition for enhver Scene. Ligesaa vil det af vedlagte Udsigt over Theatrets Prøvestationer maaskee erfares, at det allerede har fremkaldt ikke saa ganske faa Digtninger

„og Bearbeidelser for Scenen, der om de end lide af Begyndelsens
„Ufuldkommenhed, dog afgive Vidnesbyrd om, hvad ovenfor er
„sagt, at Digterne kun vente og længes efter en national Scene,
„hvor de kunne see sine Aandsfostre levendegjorte, for at følge
„sin Phantasies naturlige Flugt til Folkelivet og dets rige Indhold.

„Ogsaa den folkelige Musik har trivets og fundet Rum paa
„vor Scene; dens Melodier og Themaer ere blevne benyttede og dens
„Dyrkere have nydt den Imødekommen og Hjælp, der bidrager
„til at styrke og opmuntre Talentet.

„Naar trods disse Resultater og den ovenfor paapegede Anerkjendelse
„Theatret herstedes vanskelig kan bestaa og udvikle sig ved egen
„Kraft, har dette væsentlig sin Grund i de to berørte Omstændigheder,
„at vi stadig ere udsatte for at maatte afgive Kræfter til Hoved-
„stadens Scene, hvor det større Publikum lover Kunstneren en vide-
„re og derfor ogsaa mere tilfredsstillende Virksomhed og at man fra
„Begyndelsen af har sat sig det som Maal ved billige Priser at
„udvide Søgningen nedad, en Skridt hvorfor Indretningen saa
„langtfra gyldes at burde lide, at Staten endog deri bør finde
„et yderligere Motiv til at sikkre og vedligeholde dens Bestaaen.
„Hertil kommer, at vor By ligger isoleret og saaledes kun lidet be-
„søges af Fremmede, der danne en ikke uvigtig Indtægtskilde for
„de større Byers Theatre, hvor der allerede før er større Af-
„vexling i det theatersøgende Publikum. Et Forsøg paa med Bi-
„behold af det samme Antal billige Pladse at udbringe en større
„Indtægt af de bedre har man seet sig nødt til at opgive paa
„Grund af den ringe Afvexling i dettes Publikum og Theatrets Frem-
„tid er saaledes mørk nok for ikke at sige umulig, hvis det ikke
„i en aarlig Sum erholder et Bidrag nemlig til ved en nogenlunde
„stadig Reserve at udfylde den Afgang, hvorpaa det stedse
„maa være beredt, saalænge det danner den eneste betydende Plan-
„teskole for den nationale Scene.

„Dette maa imidlertid ikke forstaaes saaledes, at et Bidrag
„fra Staten ikke skulde kunne bære nogen Frugt, fordi det kun
„vilde hjælpe lidet til at ophjælpe en af økonomiske og ydre Grunde
„hensygnende Organisme. Vort Theaters Budget er forholdsvis godt
„men vi forudsee, at det med en allerede nu om end ubetydelig dog
„stigende Underballance umulig vil kunne tilfredsstille de Fordrin-
„ger, saavel Personalet som Publikum maa gjøre til det. En
„Deficit af et Par Hundreder i det sidste Aar, da man har fun-
„det det baade billigt og nødvendigt at forbedre Personalets, som
„det vil erfares, endnu høist kummerlige Kaar, indeholder paa engang
„Beviset for, at Theatret uden Understøttelse ikke vil kunne gaa
„fremad, hverken beholde sit Personale eller forøge dette og at allerede

„en liden Understøttelse her vil virke betydelig saavel direkte som indirekte ved det Stempel, der derved paatrykkes Indretningen som en Nationalindretning, hvad den jo i Virkeligheden allerede er, forsaavidt det hele Folk herfra henter de Talenter, hvortil det nærer sit Haab om ogsaa i denne Henseende snart at kunne optræde i Nationernes store Vddekamp.

„I et forholdsvis ringe Bidrag fra Staten see vi ogsaa sikkerhed for, at Kunstens Fordringer kunne tilfredsstilles uafhængig af Theatersøgningen; thi det bliver altid en farlig Fristelse for en Indretning som denne, der skal bestaa ved sig selv, at true ned til Publikum istedetfor at hove dette gjennem Kunstens forædlende Indvirkning op til sig.

„I Anledning af dette sidste pligte vi at oplyse, at Bull vistnok staaer som Entrepreneur for det herværende Theater, men at man ikke finder det passende at forlange noget Tilskud fra ham, da han allerede har gjort personlige Opofrelser for samme, som han dog aldrig har betragtet anderledes end som en Almeenindretning, hvoraf han aldrig har søgt eller ønsket at høste nogen Fordel. Bestyrelsen kan vistnok afsættes af ham men virker, saalænge dette ikke skeer, fuldkommen uafhængig og supplerer sig selv.

„Til nærmere Oplysning om, hvad vi ovenfor underdanigst have anført, vedlægges en Udsigt over Skuespillerpersonalets Antal og Aflønning, Instruktion, Repertoire, Forestillinger etc., Afskrift af Bulls Skjøde paa Theaterbygningen, samt Gjenpart af Bestyrelsens Fuldmagt.

„I Henhold til alt Ovenstaaende ansøge vi herved underdanigst om, at det naadigst maatte behage Deres Kongelige Majestæt at forelægge det nu sammentrædende Storthing en Kongelig Proposition om Bevilgning af 2000 Speciesdaler aarlig eller saameget, som Deres Majestæt naadigst maatte finde passende, til Understøttelse for det herværende norske Theater.

„I Bestyrelsen for det norske Theater, Bergen den 22d. December 1853.

„Underdanigst

„J. Steen. D. C. Danielsen. Edv. Bull. Nergaard.
„Fr. Jensen. C. A. Bjørset. H. J. Ville. P. L. Losting."

I det undertegnede nuværende Bestyrelse for det Norske Theater i Bergen tillader sig underdanigst at fornye ovenanførte Anmodning, henholde vi os til denne i Ære og Alt, og vide Intet at tilføie. Vi kunne ikke bedre eller omstændeligere end det i nævnte Anmodning er skeet, udvikle vor Overbevisning om den dramatiske Kunsts store Betydning for Folkets og Sprogets Udvikling, — dens omfattende og tillige direkte Virken som Faktor i Folkeoplysningen og Folkedannelsen, — dens Værd som nødvendigt Medium for national-dramatiske Digtninger, og endelig som Følge heraf dens fulde Berettigelse til at blive stillet i Klasse med de andre Kunstarter, til hvis Fremblomstren inden Fædrenelandet Staten har fundet ikke at burde nægte sin Bistand.

I sin Indstilling om det foreliggende Andragende har Storthingets Budget-Kommittee i 1854 blandt Andet yttret Følgende: „Hvad om Christiania Theater, der af Regjeringens Pluralitet er indstillet at erholde et Bidrag af 2000 Spd. er det, der bør komme i fortrinlig Betragtning, naar Grunden for Bevillingen skal søges i Bestræbelsen for at udvikle national dramatisk Kunst, dersom turde der maaske med Føie kunne være delte Meninger. Thi, at der ikke er noget andet Sted i Landet, der frembyder de materielle Resourcer for et Theater, som man finder i Christiania, derom kan Committeen vel være enig med Regjeringens Pluralitet, men om de aandelige Elementer for en national Scenes Udvikling i samme Grad ere tilstede her, kan vel anses for mere tvivlsomt."

I Anledning heraf tillade vi os underdanigst at bemærke: Om end Bergen ikke er i Besiddelse af de materielle Resourcer som Christiania, — saa er det dog en Kjendsgjerning, at Bergen i 30 Aar har været i Besiddelse af offentligt Theater, og at dette i de forløbne 6 Aar uden Tilskud udenfra allerede har virket i den angivne nationale Retning, saaat Bergen forsaavidt vel maa kunne antages at frembyde de for et Theaters Bestaaen fornødne materielle Betingelser. — Det Anliggende som nærværende er det imidlertid de aandelige Elementer, hvortil først og fremst maa tages Hensyn, men enten man seer hen til Sproget, eller til den aandelige

Bevoglighed og Modtagelighed for Indtryk og Følelser, eller til det bevogede og udprægede Folkeliv, hvorfra Skuespilleren skal hente sine Studier, saa vil det fornemtligen indrömmes, at Bergen iblandt Landets samtlige Steder maa stilles överst, ligesom og saa 6 Aars Erfaring paa det evidenteste har stadfæstet den Mening, som og saa flere af de i denne Sag mest Kompetente Mend have udtalt, – at Bergen maa blive Planteskolen for den nationale dramatiske Kunst i Landet.

Det er til disse Grunde vi støtte os, naar vi i Underdanighed vove at udtale som vor inderligste Overbevisning, at Bergens Theater, forsaavidt Statsstyrelsen ikke underkjender den nationale dramatiske Kunsts Betydning, – fortrinsvis maa komme i Betragtning ved Bevilgelse af Statens Bidrag til denne Kunsts Udvikling.

Vi tillade os underdanigst at vedlegge en Oversigt över Skuespillerpersonalets nuværende Antal og Aflönningsvilkaar, Instruktionens Personale, Theatrets Repertoire og Forestillingernes Antal, samt Extrakter af dets Regnskaber for de sidste tre Aar.

I Henhold til alt Ovenstaaende fornye vi i Underdanighed det Norske Theaters Ansögning af 22de December 1853, og ansöge saaledes herved underdanigst om at det naadigst maatte behage Deres Kongelige Majestæt at forelegge det nu sammentrædende Storthing en Kongelig Proposition om Bevilgning af 2000 Specidaler aarlig eller saameget, som Deres Majestæt naadigst maatte finde passende, til Understöttelse for det herværende norske Theater.

I Bestyrelsen for det Norske Theater, Bergen d. 6 November 1856.

Underdanigst

# Bilage ved

underdanigst Ansögning af 6te November 1856 til Hans Majestæt Kongen fra Det norske Theater i Bergen.

---

# Udsigt over

# Det norske Theaters Repertoire,

fra Stiftelsesdagen den 2den Januar 1850
indtil den 24 August 1856.

| | | | Stykkernes Antal |
|---|---|---|---|
| A. Fra 2de Januar 1850 indtil 7de August 1850. | opført: | | |
| | – i 28 Forestillinger – | | |
| | Uden Sang 15 Stykker | Af fem Akter: „ | |
| | | „ fire Akter: 1. | |
| | Med Sang 1 — | „ tre Akter: 3. | |
| | | „ to Akter: 4. | |
| | | „ een Akt: 8. | |
| | | | 16. |
| B. Fra 16de Oktober 1850, indtil 17de August 1851 | opført: | | |
| | – i 60 Forestillinger – | | |
| | Uden Sang 26 Stykker | Af fem Akter: 3. | |
| | | „ fire Akter: 2. | |
| | Med Sang 19 — | „ tre Akter: 3. | |
| | | „ to Akter: 8. | |
| | | „ een Akt: 29. | |
| | | | 45. |
| C. Fra 8de Oktober 1851 indtil 22de August 1852. | opført: | | |
| | – i 69 Forestillinger – | | |
| | Uden Sang 32 Stykker | Af fem Akter: 7. | |
| | | „ fire Akter: 2. | |
| | Med Sang 24 — | „ tre Akter: 7. | |
| | | „ to Akter: 11. | |
| | | „ een Akt: 29. | |
| | | | 56. |

**D.** Fra 6te Oktober 1852 indtil 14de August 1853.

opført:
– i 75 Forestillinger –
Uden Sang 39 Stykker
Med Sang 30 —

| | |
|---|---|
| Af fem Akter: | 6. |
| „ fire Akter: | 2. |
| „ tre Akter: | 14. |
| „ to Akter: | 9. |
| „ een Akt: | 38. |

69.

**E.** Fra 5te Oktober 1853 indtil 20 September 1854

opført:
– i 85 Forestillinger –
Uden Sang 36 Stykker
Med Sang 33 —

| | |
|---|---|
| Af fem Akter: | 7. |
| „ fire Akter: | 3. |
| „ tre Akter: | 14. |
| „ to Akter: | 10. |
| „ een Akt: | 35. |

69.

**F.** Fra 4de Oktober 1854 indtil 19 August 1855

opført:
– i 77 Forestillinger –
Uden Sang: 29 Stykker
Med Sang 30 —

| | |
|---|---|
| Af fem Akter: | 12. |
| „ fire Akter: | 1. |
| „ tre Akter: | 10. |
| „ to Akter: | 7. |
| „ een Akt: | 29. |

59.

**G.** Fra 30 September 1855 indtil 24 August 1856.

opført:
– i 98 Forestillinger –
Uden Sang 21 Stykker
Med Sang 29 —

| | |
|---|---|
| Af fem Akter: | 5. |
| „ fire Akter: | 4. |
| „ tre Akter: | 14. |
| „ to Akter: | 5. |
| „ een Akt: | 22. |

50.

| No. | Titel. | Akter | Hvormange Gange opført |
|---|---|---|---|
| 1. | Den Vogelfindede, Com. Holberg | III | 2 Gange |
| 2. | Formynder og Myndling, Lystsp. Scribe | I | 3 — |
| 3. | For Evig. Lystsp. Scribe & Warner | II | 5 — |
| 4. | Fjeldstuen, Skues. Sang. Wergeland. | III | 5 — |
| 5. | Min Frøken Kone, Lystsp. Lefranc. | I | 4 — |
| 6. | Edukationsraaden, Lysts. Kotzebue | I | 6 — |
| 7. | Henrik og Pernille, Com. Holberg | III | 4 — |
| 8. | Keiserindens Fanger, Lysts. Bayard. Overs. for N. Th. | II | 6 — |
| 9. | De Sandseløse, Lystsp. Kotzebue. | I | 3 — |
| 10. | Man Kan hvad man vil, Lysts. ved Heiberg | II | 4 — |
| 11. | Stadet Kjørringen, Lysts. Hutt. | I | 5 — |
| 12. | Enkens Mand, Lyst. Dumas. | I | 6 — |
| 13. | Bedsteforældrene, Lyst. Bang. | II | 4 — |
| 14. | Den unge Sidsige Mand, Lystsp. Picarecourt | I | 3 — |
| 15. | Lift imod Lift, Lystsp. Dubois | I | 10 — |
| 16. | Doktoren og Apothekeren, Lystspil. | IV | 2 — |
| 17. | Til Soters, Idyl. Sang. Rüs | I | 14 — |
| 18. | Kostgjængeren, Lystsp. Scribe. | I | 4 — |
| 19. | Den Gjørriges Datter, Skues. Bayard. | II | 2 — |
| 20. | Donna Clara, Natscene. A. Munch. | I | 7 — |
| 21. | Hans Sachs, Skues. Deinhardstein | IV | 1 — |
| 22. | Den første Kjærlighed, Lysts. Scribe | I | 6 — |
| 23. | Fordenskjold, Vaudv. Blom. | I | 13 — |
| 24. | Kataplan, Vaudv. Angely. | I | 17 — |
| 25. | Aprilsnarrene, Vaudv. Heiberg. | I | 13 — |
| 26. | Frøkenerne i Saint-Cyr, Com. Dumas. | V | 3 — |
| 27. | En Kone, der springer ud af Vinduet, Lysts. Scribe | I | 3 — |
| 28. | Emilies Hjertebanken, Vaudv.-Monolog. Heiberg | I | 11 — |
| 29. | Kokkeren og Dandserinden, Lystsp. Scribe | I | 5 — |
| 30. | Hvilken er den Rette? Vaudv. Overskou. | I | 3 — |
| 31. | Guldkorset, Lysts. Sang. ved Heiberg. | II | 4 — |
| 32. | Under Laas og Lukke, Vaudeville | I | 3 — |

| No. | Titel. | Akter | Hvormange Gange opført. |
|---|---|---|---|
| 33. | Julestuen, Com. Holberg. | I | 2 Gange. |
| 34. | Supplikanten, Vaudv.-Monolog. Heiberg. | I | 6 — |
| 35. | Liv og Phlegma, Vaudv. Angely. | I | 3 — |
| 36. | En Hytte og hans Hjerte, Lysts. Scribe. | III | 3 — |
| 37. | Pariserdrengen, Lysts. Vanderburch og Bayard. | II | 8 — |
| 38. | Kjærlighed paa Flaskor, Vaudv. ef. Fransk. | I | 3 — |
| 39. | Advokatens Datter, Drama. Mad. Ancelot. | II | 7 — |
| 40. | Abekatten, Vaudville | I | 18 — |
| 41. | Clermont, Skues. Scribe & Vanderburch | II | 2 — |
| 42. | Nei, Vaudev. Heiberg | I | 11 — |
| 43. | Noëmi, Com. Dennery og Clement. | II | 2 — |
| 44. | Hovmesteren i Knibe, Vaudv. Melesville | I | 4 — |
| 45. | Brødrene Foster, Lystsp. Töpfer. | IV | 3 — |
| 46. | Intrigerne, Vaudv. Hostrup. | I | 6 — |
| 47. | Jeppe paa Bjerget, Com. Holberg | V | 7 — |
| 48. | En Nat i Roeskilde, Vaudv. Andersen. | I | 3 — |
| 49. | Slogtningerne, Vaudv. H. S. | I | 18 — |
| 50. | Den reisende Student, Vaudv. Schneider | II | 5 — |
| 51. | Hans og Trine, Deklam.-Spög. Möller | I | 1 — |
| 52. | Gabrielle de Belle-Isle, Drama. Dumas | V | 4 — |
| 53. | Gjenboerne, Vaudv.-Com. Hostrup. | III | 4 — |
| 54. | Agtemandens Reprosentant, Vaudv. Bögh | I | 8 — |
| 55. | Fjelderventyret, Syngespil. Bjerregaard | II | 3 — |
| 56. | Don Juan af Østerrig, Skues. Delavigne | V | 2 — |
| 57. | Familien Riquebourg, Drama. Scribe | I | 2 — |
| 58. | Michel Perrin, Vaudv. Melesville | II | 12 — |
| 59. | Bonden som Dommer, Skues. Calderon | V | 3 — |
| 60. | Coliche, Lystsp. ved Heiberg | I | 3 — |
| 61. | Kjærligheds Drömme, Vaudv. Scribe. | II | 5 — |
| 62. | Frieren og hans Ven, Lystsp. Ancelot. | III | 6 — |
| 63. | Den gra Faletot, Vaudv. Bögh. | I | 4 — |
| 64. | Paul Clifford, Skues. Melesville | II | 6 — |

| No. | Titel | Akter. | Hvormange Gange opført |
|---|---|---|---|
| 65. | To Naboer, Vaudv.- Bagatelle. Bögh. | I | 5 Gange. |
| 66. | Chevalier de Grignon, Com. Bayard. | II | 2 — |
| 67. | Tre for Een, Vaudv. Bögh | I | 7 — |
| 68. | En Söndag paa Amager, Vaudeville | I | 15 — |
| 69. | Den politiske Kandestöber, Com. Holberg | V | 1 — |
| 70. | Narret April, Vaudv. Bögh. | I | 3 — |
| 71. | En Mand paa Kaft, Lysp. Castelli | I | 2 — |
| 72. | Julegjesten, Lyst. Sang. Rüs. | III | 5 — |
| 73. | Frøken de Bois-Robert, Com. Fournier | II | 3 — |
| 74. | Lises Halvstövler, Lystsp. Laurencin & Vaez | I | 4 — |
| 75. | Charlotte Corday, Drama efter Fransk. | III | 11 — |
| 76. | Den förste Fode, Lystsp. Sang. En Bergenser | III | 4 — |
| 77. | Familie-Kjerlighed, Vaudeville | I | 2 — |
| 78. | En indtagende Ægtemand, Com. Dumanoir | II | 2 — |
| 79. | Den skinsyge Kone, Com. Collmann | V | 2 — |
| 80. | Soniette, Lystsp. Hertz. | IV | 2 — |
| 81. | Söstrene paa Kinnekullen, Dram. Eventyr. Hauk | III | 11 — |
| 82. | Soldatertöier, Vaudv. Hostrup. | I | 17 — |
| 83. | Axel og Valborg, Traged. Oehlenschläger | V | 3 — |
| 84. | Naar Damer före Krig, Lystsp. Scribe. | III | 5 — |
| 85. | En ubekjendt Beskytter, Lystsp. Scribe | I | 2 — |
| 86. | Overraskelser, Lysp. Scribe | I | 2 — |
| 87. | Formyndersken, Lystspil. Scribe & Duport | III | 3 — |
| 88. | De to Ægtemend, Lystsp. Scribe & Varner | I | 3 — |
| 89. | Malvina, Com. Scribe | II | 1 — |
| 90. | Adolph og Henriette, Vaudv. Arnesen | I | 8 — |
| 91. | Dragedukken, Syngesp. Falsen | IV | 2 — |
| 92. | Den Argjerrige, Com. Scribe | V | 2 — |
| 93. | Den hemmelige Lidenskab, Vaud. Bay. Overs. for N. Th. | I | 4 — |
| 94. | For 12 Aar Siden, Lystsp. Bernhard. | II | 2 — |
| 95. | Anna Kolbjörnsdatter, Skuesp. Sang. R. Olsen. | III | 6 — |
| 96. | Den skjönneste Dag i Livet, Vaud. Heiberg | II | 2 — |

| № | Titel | Akter | Hvormange Gange opført |
|---|---|---|---|
| 97. | Henrik den Femtes Ungdom, Lystsp. Duval | III | 5 Gange |
| 98. | Handsken og Viften, Lystsp. Bayard & Sauvage | III | 2 — |
| 99. | De Uadskillelige, Vaudv. Heiberg | I | 7 — |
| 100. | Et Vidne, Skuesp. Bergen 1852. Original | II | 7 — |
| 101. | Don Cesar de Bazan, Drama. Dumanoir | V | 7 — |
| 102. | Sanct Hansnatten, Com. H. Ibsen Original 1853 | III | 2 — |
| 103. | Aren tabt og vunden, Skuesp. Hauch. | III | 4 — |
| 104. | Marie, Vaudv. Moreau & Delacour. Overs. for N. Th. | I | 3 — |
| 105. | Haarpidsk og Haarde, Lystsp. Gutzkow | V | 3 — |
| 106. | Huldrens Hjem, Skues. Sang. Jensen. | III | 3 — |
| 107. | Jacob von Tybo, Com. Holberg | V | 5 — |
| 108. | Et Reiseeventyr, Vaudv. Arnesen | I | 6 — |
| 109. | Den unge Gudmoder, Vaudv. Scribe | I | 3 — |
| 110. | Misforstaaelse paa Misforstaaelse, Lysts. Overskou | I | 6 — |
| 111. | Hr. Grylle og Hans Viser, Vaudv. Bögh | II | 14 — |
| 112. | Skjönnens Villie, Lystsp. Bayard. Overs. for N. Th. | III | 2 — |
| 113. | Catharina Howard, Dram. Dumas. Overs. for N. Th. | V | 4 — |
| 114. | Kong Renées Datter, Drama. Hertz | I | 2 — |
| 115. | Feldtgiftermaalet, Lystsp. Sang. Leuven | III | 4 — |
| 116. | Kongedatterens Bön, Digt i Anledning af Kongens Helbredelse; af Forf. til „Et Vidne". Bergen 1853 | I | 2 — |
| 117. | Emigranten og Hans Datter, Skues. Sandeau | IV | 3 — |
| 118. | Recensenten og Dyret, Vaudv. Heiberg | I | 8 — |
| 119. | Aftenen, Brudstykke af Tegners „Frithjofs Saga" | I | 1 — |
| 120. | Chevalier de Saint-Georges, Drama. Melesville | III | 5 — |
| 121. | Fuglen i Poretrædet, Vaudv. Andersen | I | 3 — |
| 122. | Den Gamle, Lystsp. Murger | I | 4 — |
| 123. | Babiole og Joblot, Lystsp Scribe & Xavier | II | 1 — |
| 124. | Efterskriften, Lystsp. Holbein | I | 1 — |
| 125. | Ja, Vaudville-Monolog. Heiberg | I | 10 — |
| 126. | Kong Salomon og Jörgen Hattemager, V. Heiberg | I | 4 — |
| 127. | Valeur & Compagni, Lystsp. Bayard. | I | 4 — |

| No. | Titel | Akter | Hvormange Gange opført |
|---|---|---|---|
| 128. | Indkvarteringen, Lystsp. Hertz. | I | 10 Gange |
| 129. | Pak! Lystsp. Overskou. | V | 2 — |
| 130. | Naar Kjærlighed Kjölner, Vaud. Laurencin | I | 3 — |
| 131. | Embedsiver, eller Hr. og Fru Möller, Lystsp. Hoedt | III | 8 — |
| 132. | Dagen før Slaget ved Marengo, Vaud. Heiberg | I | 7 — |
| 133. | Skuespillerinden, Lystsp. Fournier. ved Isachsen | I | 6 — |
| 134. | Den gode Tone, Skuesp. Töpfer. | IV | 3 — |
| 135. | En fattig Piges Dagbog, Skuesp. ef. det Engelske | II | 3 — |
| 136. | Hildrebakken, Sangsp. Bögh | I | 2 — |
| 137. | Rafaele, Drama, Raupach. ved Isachsen | V | 4 — |
| 138. | Kunstneriv, Vaud. Overskou | I | 2 — |
| 139. | Hvor kun Kan lyve, Lystsp. Benedix | I | 3 — |
| 140. | Lykkens Omvexle, Vaud. Nestroy | II | 4 — |
| 141. | Kjæmpehöien, Dram. Digtning. H. Ibsen | I | 2 — |
| 142. | Et Agteskab ved Hoffet, Drama. Ancelot | IV | 3 — |
| 143. | Jomfruen, Vaud. Bögh. | I | 9 — |
| 144. | En Bonde i vore Dage, Lystsp. Souvestre | I | 4 — |
| 145. | Scheik Hassan, Lystsp. Hertz. | III | 7 — |
| 146. | Et enfoldigt Pigebarn, Vaud. Bögh | II | 7 — |
| 147. | Den unge Hovmesterinde, Lystsp. Scribe | I | 4 — |
| 148. | Richard Savage, Lystsp. Moreau. | I | 2 — |
| 149. | En Comedie, Lystsp. Joh. Jolin. ved Brun. | III | 4 — |
| 150. | Adrienne Lecouvreur, Drama. Scribe | V | 6 — |
| 151. | Fjorten Dage efter Sigt, Lystsp. Angely ved Prom | I | 1 — |
| 152. | Berthas Klover, Lystsp. Sang. Barriere & Lurin | I | 6 — |
| 153. | Djævelens Memoirer, Drama. Arago & Vermond | III | 1 — |
| 154. | Den Fredie, Vaud. Hostrup. | I | 3 — |
| 155. | Mester og Lærling, Sangsp. Hostrup | V | 3 — |
| 156. | De Uafhængige, Lystsp. Scribe | III | 2 — |
| 157. | Et Magtskifte, Lystsp. Overskou. | I | 3 — |
| 158. | Dronning Marguerites Noveller, Lystsp. Scribe | V | 6 — |
| 159. | Et Kejserligt Indfald, Lystsp. Anicet & Dumanoir | II | 2 — |

| Nr. | Titel. | Akter | Hvormange Gange opført |
|---|---|---|---|
| 160. | De Deporterede, Skuesp. Hertz | III | 5 Gange |
| 161. | Regentens Datter, Skuesp. Dumas. ved Isachsen | V | 2 — |
| 162. | Han er af god Familie, Syngesp. Bayard | III | 9 — |
| 163. | × Fru Inger til Østeraad, Drama. Ibsen | V | 2 — |
| 164. | Skomageren og Grevinden, Sangsp. St. Georges | III | 8 — |
| 165. | Dobbeltgjængeren, Lystsp. Isachsen | I | 2 — |
| 166. | Hjertet og Pengene, Lystsp. Mallefille | V | 2 — |
| 167. | En italiensk Straahat, Lystsp. Sang. Michel | V | 6 — |
| 168. | Potemkin, Drama. Charl. Birch-Pfeifer | V | 3 — |
| 169. | Ude og hjemme, Lystspil. | III | 5 — |
| 170. | Han skyder sin Kone, Vaud. Recke. | II | 1 — |
| 171. | Min Lykkestjerne, Lystsp. Scribe | I | 5 — |
| 172. | Min Elskedes Portrait, Vaud. Feldmann | I | 1 — |
| 173. | Drøm og Daad, rom. Lystsp. Hostrup | IV | 5 — |
| 174. | Syv milibøre Piger, Vaud. Heiberg | I | 5 — |
| 175. | Cousine Lotte, Vaudeville | I | 7 — |
| 176. | Herr Money, original Vaudeville | I | 3 — |
| 177. | Elverhøi, Skuesp. Sang. Heiberg | V | 2 — |
| 178. | En Aften paa Giske, Skuesp. A. Munch | I | 6 — |
| 179. | Livet i Skoven, Lystsp. Shakspeare | IV | 3 — |
| 180. | Skatten, Syngesp. Hoffmann | I | 4 — |
| 181. | Grev Saint-Germain, Skuesp. Fournier | III | 3 — |
| 182. | Fabrikanten, Skuesp. Souvestre. | III | 5 — |
| 183. | Halvdelen Hver, Sangsp. Bögh | III | 10 — |
| 184. | Hofnarren imod sin Villie, Lystsp. Melesville | II | 2 — |
| 185. | Et Parti Piquet, Lystsp. Fournier, ved Brun | I | 4 — |
| 186. | Debutantindens Fader, Com. Bayard | V | 2 — |
| 187. | Eventyr paa Fodreisen, Sangsp. Hostrup | IV | 7 — |
| 188. × | Gildet paa Solhoug, Skuesp. Ibsen | III | 8 — |
| 189. | Sokadetterne i Land, Vaud. Wergeland | I | 2 — |
| 190. | Donna Diana, Lystsp. Moreto. | V | 3 — |
| 191. | Talismanen, Farce. Nestroy | III | 5 — |
| 192. | Svend Dyrings Hus, Drama. H. Hertz | IV | 5 — |

# Skuespillerpersonalets Antal og Aflönning, Instruktion, m. V.

---

Ved Theatrets første offentlige Forestilling, den 2de Januar 1850 bestod Personalet af: — Herrer 14 — Damer 5.

2den Saison, fra den 16 Oktober 1850 — Herrer 10. — Damer 9.

3die Saison, fra den 8 Oktober 1851 — Herrer 11. — Damer 7.

4de Saison, fra den 6 Oktober 1852 — Herrer 10. — Damer 6.

5te Saison, fra den 5 Oktober 1853 — Herrer 9 — Damer 4 à 6.

6te Saison, fra den 4 Oktober 1854 — Herrer 9 — Damer 8.

7de Saison, fra den 30 September 1855 — Herrer 11 — Damer 7.

Indeværende Saison er en Elev antaget, saaledes Personalets nu bestaaende af — — — — — — — — — — Herrer 10. — Damer 7,

hvilke ere opførte med følgende Gager, foruden Benificerne:

| | Sommergage. | Vintergage. |
|---|---|---|
| Hr. Bottelsen | 15 Spd. maanedlig. | 15 Spd. maanedl. |
| Hr. Joh. Brun | 20. — | 20. — |
| Hr. Hans Brun | 12. — | 12. — |
| Hr. Hansen | 16. — | 16. — |
| Hr. Hestenes | 11. — | 11. — |
| Hr. Isachsen | 18. — | 18. — |

| | Sommergage | Vintergage |
|---|---|---|
| Hr. H. Nielsen | 16 Spd. maanedlig | 16 Spd. maanedlig |
| Hr. T. Nielsen | 10 „ — | 10 „ — |
| Hr. Prom | 20 „ — | 20 „ — |
| Hr. Andersen, Elev | 8 „ — | 8 „ — |

En Herre er desuden for
Tiden under Debut.

| | | |
|---|---|---|
| Mad. Brun | 24 „ — | 24 „ — |
| Mad. Isachsen | 13 „ — | 16 „ — |
| Mad. Prom | 12 „ — | 12 „ — |
| Jfr. Guldbrandsen | 12 „ — | 12 „ — |
| Jfr. Jensen | 14 „ — | 14 „ — |
| Jfr. Sievers | 12 „ — | 12 „ — |
| Jfr. Sörensen | 12 „ — | 12 „ — |

Instruktionen udföres af:

Lading, med aarlig Gage ——— 360 Spd.
og af Hr. Ibsen, fri Bolig og aarlig Gage ——— 300 —

Hr. Ibsen besörger tillige Scenearrangemens, samt en Deel af Regivsenet; — Lading er tillige tillagt Sceneinspektion samt en artistisk Direktörs Funktioner ialmindelighed.

Musikinstruktionen og Orchestrets Anförsel paahviler Hr. Rojahn, med aarlig Gage ——— 300 Spd.

# Uddrag

af

# Regnskabet

for

# Det norske Theater i Bergen,

for Sæsonerne

$\frac{1853}{1854}$, $\frac{1854}{1855}$, $\frac{1855}{1856}$.

# Udtog af Regnskabet for Det norske Theater

Det givne Antal Forestillinger var
hvortil følgtes Billetter
eller i Gjennemsnit til hver Forestilling

## Indtogterne af Forestillingerne udgjorde
Leie af Theatrets m. m.
Theatrets Kassabeholdning ved Saisonens Begyndelse,
deri indbefattet Forskud til Skuespillerne

## Theatrets Udgifter bestode derimod i:
Grundeleie
Kommune-Skatter
Renter af Theatrets Pantegjeld og optagne midlertidige Laan
Afdrag paa Pantegjelden
Brandkontingent
Assurancepræmie for Løsøre
Reparationer og Inventarier udenfor Scenen
Reisestipendier
Lønninger og Gratialer til Instruktørerne, Orchesteranfører,
Skuespillerpersonalet m. fl.
Lønninger til Orchestrets Medlemmer
Dansse- og Gymnastik-Undervisning
Forskjellige Udgifter ved Forestillingerne
Belysning ved Prøverne og Forestillingerne
Bøger, Musikalier, Forfatter- og Oversætterhonorar samt Node- og Rolleskrivning
Dekorationsvæsenet, Scenerekvisita og Garderobevæsenet
Diverse Udgifter, saasom Annoncementer, Porto, Billetter, Brænde etc.
Udgifter i Anledning af Personalets Reise til Trondhjem, samt Leie af Trondhjems Theater
Kassabeholdning ved Saisonens Slutning

# i Bergen for Saisonerne 1853/1854, 1854/1855, 1855/1856.

| Fra 1ste April 1853 til 31 Marts 1854 | Fra 1ste April 1854 til 31 Marts 1855 | Fra 1 April 1855 til 29 Februar 1856 |
|---|---|---|
| 72. | 81. | 67. |
| 27,423. | 34,337. | 29,933. |
| 381. | 424. | 447. |

| | Spd. | Skill. | Spd. | Skill. | Spd. | Skill. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | 7662. | 18. | 9693. | „ | 7994. | 84. |
| | 181. | 97. | 228. | 32. | 90. | „ |
| | 1385. | 10. | 809. | 80. | 757. | 32. |
| Tilsammen Spd. | 9229. | 5. | 10,730. | 112. | 8841. | 116. |

| Spd. | Skil. | Spd. | Skil. | Spd. | Skil. |
|---|---|---|---|---|---|
| 16. | „ | 16. | „ | 16. | „ |
| 34. | 116. | 34. | 41. | 38. | 50. |
| 111. | 9. | 126. | 56. | 159. | 95. |
| 50. | „ | 50. | „ | 50. | „ |
| 50. | „ | 38. | 40. | 22. | „ |
| 3. | 114. | 17. | 9. | 15. | „ |
| 186. | 26. | 243. | 34. | 94. | 79½ |
| „ | „ | „ | „ | 360. | 116. |
| 4277. | 97. | 4678. | 98. | 4091. | 99. |
| 858. | 42. | 967. | 111. | 834. | 46. |
| 7. | „ | 23. | „ | 20. | 60. |
| 1137. | 98½ | 676. | 82. | 1129. | 53. |
| 649. | 72. | 660. | 82. | 683. | „ |
| 418. | 44½ | 385. | 53. | 326. | 105½ |
| 400. | 86½ | 897. | 72. | 442. | 100. |
| 217. | 59½ | 535. | 54. | 219. | 41. |
| 1854 | | 622. | 66. | „ | „ |
| „809. | „80. | 757. | 32. | 336. | 111. |
| 9229. | 5. | 10730. | 112. | 8841. | 116. |

1854 1856